

ת"פ 21013/06/14 - מדינת ישראל נגד שרון יוסף

בתי המשפט

ת"פ 21013-06-14
26 ספטמבר 2016

בית משפט מחוזי באר שבע

לפני: כבוד השופטת טלי חיימוביץ
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נ ג ד

שרון יוסף

הנאשם

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של הצתה לפי סעיף 448 רישא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 8.6.14 סמוך לשעה 03:00, הגיע הנאשם אל מועדון "האנגר" באילת (להלן: "המועדון"), וביקש להיכנס. המאבטחים סירבו להכניסו, בהוראת מנהל האבטחה של המועדון. הנאשם כעס, עזב את המקום, אך חזר כעבור מספר דקות, כשהוא מחזיק בידו פיסת קרטון בוערת. הנאשם התקרר למרפסת בחלקו האחורי של המועדון, השליך את פיסת הקרטון לעבר יריעת ברזנט ששימשה לקירוי והצללה, והציתה. לאחר מכן, נמלט מהמקום. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, אחזה האש ביריעת הברזנט והיא החלה לבעור. באותה עת שהו במרפסת מבליים. עובדי המקום כיבו את האש במהירות באמצעות מטף הכיבוי. לרשת ההצללה נגרם נזק בשווי של 5,000 ₪.

הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיו תוקן כתב האישום לנוסח הנ"ל. לא היתה הסכמה עונשית, אך סוכם כי יוגש תסקיר שירות מבחן.

לנאשם הרשעה אחת, בעבירות של פריצה לרכב, שבל"ר, גניבה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, הסגת גבול ואיומים, בגינה נידון למאסר בפועל בן שישה חודשים. בנוסף, לחובתו רישום ללא הרשעה מבית המשפט לנוער, בעבירות של גניבה ותקיפה סתם.

מתסקירי שירות המבחן עולה, כי הנאשם בן עשרים רווק, מתגורר עם משפחתו באילת, עובד לפרנסתו, סיים שתיים עשרה שנות לימוד במסגרת לחינוך מיוחד, ללא תעודת בגרות, ולא גויס לצבא על רקע מעורבות בפלילים. הנאשם שלל שימוש בסמים, ותיאר שתיית אלכוהול בסופי שבוע ובאירועים חברתיים. הוריו של הנאשם ילידי אתיופיה, גרושים, אביו עובד בתחום הניקיון, מתגורר בבאר שבע, מקיים קשר רציף עם הנאשם. אמו אינה עובדת, מתגוררת באילת. לנאשם שני אחים.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו. הוא סיפר כי יצא לבלות במועדון, כשהוא תחת השפעת אלכוהול, ולא הורשה להיכנס, כי נחשד בגניבת מכשיר טלפון נייד של אחת העובדות. לטענתו, מנהל האבטחה ידע כי הוא לא גנב, אך עדין מנע ממנו להיכנס למועדון. הנאשם כעס על כך וכנקמה החליט להצית את הברזנט. שירות המבחן התרשם כי מהנאשם כבעל מאפייני אישיות בלתי בשלים, אשר גדל למציאות חיים משפחתית מורכבת, ועל רקע זה לא הפנים נורמות ודפוס התנהגות אדפטיביים. התנהלותו אימפולסיבית והוא מתקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים ולעמוד בגבולות חיצוניים. במהלך מעצרו החל בהליך בדיקה פנימי והביע נכונות להשתלב במסגרת טיפולית סגורה. על כן, שולב הנאשם בקהילה טיפולית "אילנות", שם שהה כשנה, לקח חלק בקבוצה טיפולית וטיפולים פרטניים, קיבל טיפול תרופתי, יצא לחופשות בבית אמו באילת, וחדש את הקשר עם אביו. בהמשך, שולב בהוסטל של הקהילה, במסגרתו השתלב בעבודה בחברת קייטרינג. הנאשם סיים תוכנית טיפולית בת שנה וחצי. כיום מתגורר הנאשם בבית אמו באילת, עובד ומביע רצון להמשיך קשר עם שירות המבחן בהליך טיפולי פרטני.

שירות המבחן המליץ על הטלת עונש של"צ בהיקף של 250 שעות, וצד צו מבחן למשך שנה.

ב"כ המאשימה עתר לדחות את המלצת שירות המבחן, ולהשית על הנאשם מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס. כן עתר להפעיל את עונש המאסר המותנה במצטבר. לטענתו, הערכים החברתיים שנפגעו ממעשי הנאשם, הם חיי אדם, שלום הציבור, ביטחונו ורכושו. הוא עמד על חומרת עבירת ההצתה, בפרט במרפסת מועדון הומה אדם, רק בשל סירובו של המאבטח לאפשר לנאשם להיכנס למועדון. מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין נע שנתיים לארבע שנים, וחרף גילו הצעיר של הנאשם והנזק הקל, יש ליתן משקל לכך שעונש מאסר מותנה לא הרתיעו מלבצע עבירה כה חמורה.

ב"כ הנאשם עתר לאמץ את המלצת שירות המבחן. מדובר לטענתו באירוע לא מתוכנן. הנאשם חש מקופח בעקבות סירובו של המאבטח להכניסו למועדון. לא היתה לו כוונה לפגוע באיש מהמבלים, וגם הנזק שנגרם לרשת ההצללה מינורי יחסית, חור בלבד. הנאשם צעיר, אשר הודה בהזדמנות הראשונה ולקח אחריות למעשיו, היה נתון במעצר של ממש כשמונה חודשים, ולאחר מכן שוחרר לקהילה טיפולית שם עבר טיפול ארוך ומוצלח. על כן, על בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם ולהעדיף את שיקולי השיקום.

הנאשם הביע חרטה, סיפר כי נתרם מההליך הטיפולי, רכש כלים להתמודד במצבים שונים, חידש את הקשר עם הוריו, החל דרך חדשה ורוצה להמשיך בה.

דין

הערכים הנפגעים מעבירת הצתה, הם שלום הציבור ורכושו.

בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרת מעשה ההצתה והסכנה הגלומה בו. נקבע כי עבירת ההצתה היא **"מהחמורות בספר החוקים, וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה, ולנוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו של אדם ולרכושו"** (ע"פ 4006/12 מלאך נ' מדינת ישראל ואח' (5.2.13)). על כן, ראוי המשלח אש לעונש חמור, שיהלום הן את הנזק שגרם והן את מידת הסיכון שיצר לאחרים, לרכושם ולגופם.

מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בדרגה בינונית - נמוכה. מחד, אין מדובר במעשה מתוכנן, הנאשם לא הצטייד בחומרי בעירה, וגם הנזק אינו רב. בסופו של יום, הסכנה לגוף ולרכוש לא התממשה. מאידך, הנאשם הצית רשת שהיתה פרושה מעל מרפסת מועדון, בה שהו אותה עת מבלים, שהיו עלולים להיפגע.

מדיניות הענישה הנוהגת

בעבירות הצתה ניתן להצביע על קשת רחבה של עונשים המשתנה על פי נסיבות העניין.

ע"פ 7139/13 טרפה צקול נ' מדינת ישראל (23.1.14) - המערער הורשע בעבירה של הצתה לאחר שהצית באמצעות מצת וסדין, חדר בבית מגורים וברח מהמקום. כתוצאה ממעשיו נשרפו כליל החדר וגג הרעפים ונגרם נזק לבית. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שבין שנתיים לארבע שנות מאסר וגזר על הנאשם עשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את הערעור וקבע, כי היות וטרם ההצתה וידא הנאשם כי הבית ריק מאדם, ינוע מתחם הענישה בין שנה לשלוש שנות מאסר. בשל נסיבות חייו הקשות של המערער ומצבו הנפשי, הופחת עונשו **לשמונה עשר** חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 6204/13 סופר נ' מדינת ישראל (28.1.14) - המערער הורשע בעבירה של הצתה, לאחר שהצית באמצעות בקבוק תבערה, גדר של בית מגורים, בשל מניע גזעני. הושת עליו עונש של שניים עשר חודשי מאסר. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש, ואישר מתחם ענישה בן שנה לשלוש שנות מאסר.

ע"פ 8659/13 אלמליח נ' מדינת ישראל (14.5.14) - המערער הורשע בעבירת הצתה, לאחר ששפך חומר דליק בנגריה והציתה, על רקע פיטוריו. לא נגרם נזק של ממש. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה בטווח של חמישה עשר עד שלושים חודשי מאסר, וגזר על הנאשם **שמונה עשר חודשי מאסר**. בית המשפט העליון דחה את הערעור, ואף ציין כי הענישה נוטה לקולה, וכי למרות שהמערער השתלב בהליך טיפולי, ושירות המבחן המליץ על עונש שלא יכלול מאסר בפועל, אין מקום להימנע בנסיבות העניין, מעונש של מאסר בפועל.

ע"פ 4311/12 מילאד סורי נ' מדינת ישראל (8.11.12) - המערער הורשע על פי הודאתו בעבירת הצתה, לאחר ששבר את שמשת הרכב האחורית ברכבה של המתלוננת, והשליך נייר בוער למושב האחורי של הרכב. בעקבות כך נשרף חלקו האחורי של תא הנוסעים, ונגרמו נזקים גם לחלקו הקדמי. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם עונש מאסר בן תשעה חודשים, לאחר שעמד על הנסיבות לקולא, ביניהן גילו הצעיר, העדר עבר פלילי, תסקיר חיובי של שירות המבחן ופיצוי מידי של המתלוננת. בית המשפט העליון קיבל את הערעור וקבע, כי הגם שהעונש שנגזר על הנאשם מתון, בנסיבות העניין יש לחרוג ממדיניות הענישה, והפחית את עונש המאסר ל- 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות.

ע"פ 9427/11 מדינת ישראל נ' בן אנידג'ר ואח' (16.02.12) - הנאשמים הורשעו בעבירה של הצתה, לאחר שהציתו תא נוסעים של משאית על רקע תחרות עסקית. בית המשפט המחוזי השית עונשים של שישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע כי חרף חומרת העבירה המיוחסת ונסיבותיה, יש לתת במקרה זה משקל לשיקולים לקולה וביניהם נסיבות אישיות, העדר עבר פלילי, המלצה חיובית של שירות המבחן,

גיל צעיר והודאתם במיוחס להם.

ת"פ (מחוזי י-ם) 33065-10-14 מדינת ישראל נ' חיים יוסף ברוינר (30.06.15) - הנאשם הורשע על פי הודאתו (שלא במסגרת הסדר טיעון) בעבירת הצתה ואיומים, לאחר שהצית את דלת ביתו של המתלונן. בית המשפט קבע, כי מתחם העונש ההולם בגין שתי העבירות נע בין שנה לשלוש שנות מאסר, וגזר על הנאשם עונש מאסר בן שישה חודשים שירוצו בעבודות שירות, נוכח נסיבותיו האישיות, העדר עבר פלילי, חלוף הזמן ארבע שנים, תסקיר חיובי של שירות המבחן. לא הוגש ערעור.

ת"פ (מחוזי ת"א) 26601-02-13 מדינת ישראל נ' גוליט אבוהרון (1.1.15) - הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בעבירה של הצתה, בכך שלאחר ריב שפרץ בינה לבין שותפה למועדון, הגיעה למועדון מצוידת בבקבוק פלסטיק המכיל בנזין ומצת, שפכה את הבנזין על חפצים שונים והציתה אותם במצת. למועדון נגרם נזק. הצדדים עתרו במשותף לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום - הנאשמת אם לשלושה ילדים, מתקיימת מקצבת מל"ל, עברה הליך טיפולי במסגרת שירות המבחן שהמליץ להטיל עונש של"צ בלבד, עברה הפלילי אינו מכביד וכולל שלוש הרשעות קודמות. בית המשפט קבע מתחם ענישה בין שנתיים לארבע שנות מאסר, אולם על רקע הנסיבות האישיות, ביקר את שיקולי השיקום וגזר על הנאשמת עונש של"צ וצו מבחן.

בנסיבות העניין, שעה שמדובר בהצתה שלא על רקע סכסוך קודם, ללא תכנון מראש, ובלא שנגרם נזק משמעותי לרכוש, הגם שההצתה בוצעה במקום בו שהו אנשים, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם נע בין שנה לשנתיים מאסר.

יחד עם זאת, מצאתי כי יש מקום בנסיבות העניין, לסטות ממתחם העונש ההולם.

סעיף 40ד לחוק מאפשר לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם, אם מצא כי "**הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם**", ויש לשם כך, להצביע על פוטנציאל שיקומי גבוה (ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (14.7.2013)). ככל שעולה כי השמת הנאשם מאחורי סורג ובריוח עלולה לאיין את ההליך השיקומי או לפגוע בו באופן ניכר, יש לבכר את שיקולי השיקום (רע"פ 262/14 נאשף נ' מדינת ישראל (22.1.2014)).

כפי שפורט לעיל, מדובר באדם שנסיבות חייו קשות, שעשה כברת דרך משמעותית בהליך השיקום. הוא סיים את כל שלבי טיפול הגמילה, כולל הוסטל, לאורך תקופה ארוכה בת שנה וחצי, השתלב בתעסוקה, השלים עם הוריו, ומנהל כיום אורח חיים נורמטיבי.

הנאשם אדם צעיר כבן 20, שיקומו ייטיב לא רק איתו, אלא עם החברה כולה.

זאת ועוד, הנאשם שהה כשמונה חודשים במעצר בטרם נכנס לטיפול, תקופה משמעותית, שלבטח מהווה אף היא גורם הרתעה.

כל הטעמים הללו, מצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם ומתן בכורה לשיקולי השיקום.

טעמים אלה גם מצדיקים הארכת המאסר המותנה בן שמונה חודשים, אשר תלוי ועומד נגדו, בהתאם להוראות סעיף 56(א) לחוק, המסמיך את בית המשפט להאריך את תקופת המאסר המותנה, כאשר איננו רואה להשית על הנאשם עונש מאסר, וכאשר הפעלת המאסר המותנה תוביל לתוצאה בלתי צודקת.

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות, לפי תוכנית שתוכן על ידי שירות המבחן ותוגש לאישורי תוך 30 יום מהיום.
2. מאריכה תוקף מאסר מותנה בן שמונה חודשים מת"פ (שלום אילת) 13-09-33832 מיום 29.1.14, למשך שנתיים נוספות החל מהיום.
3. פיצוי לבעל המועדון בסך ₪ 2,500, אשר ישולם בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים בסך ₪ 500 כל אחד, החל מיום 1.11.16, ומדי ראשון לכל חודש.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט העליון.

**ניתן והודע היום כג' אלול תשע"ו,
26/09/2016 במעמד הנוכחים.
טלי חיימוביץ, שופטת**